ਮੋਡਾਸਾ ਵਿੱਚ ਵਤਰਕ, ਮਜ਼ੂਮ ਅਤੇ ਮੈਸਵੋ ਡੈਮ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਸਮਰਪਿਤ ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੌਤਰੀ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦਾ ਮੂਲ-ਪਾਠ

Posted On: 30 JUN 2017 12:41PM by PIB Chandigarh

English rendering of the text of PM's address to Dedicated Water Supply Schemes based on Vatrak, Mazum and Meswo Dam, in Modasa on 30 June 2017 ਮੌਡਾਸਾ ਵਿੱਚ ਵਤਰਕ, ਮਜ਼ਮ ਅਤੇ ਮੈਸਵੋ ਡੈਮ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਸਮਰਪਿਤ ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦਾ ਮੂਲ-ਪਾਠ

ਮੰਚ ਉੱਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਸੂਬੇ ਦੇ ਹਰਮਨਪਿਆਰੇ ਅਤੇ ਯਸ਼ੱਸਵੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਵਿਜੈਭਾਈ ਰੁਪਾਣੀ, ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਿਤਿਨ ਭਾਈ ਪਟੇਲ, ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਆਨੰਦੀਬੇਨ ਪਟੇਲ, ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਭਾਈ ਸ੍ਰੀ ਰਮਨਭਾਈ, ਗੁਜਰਾਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੂੜਸਾਮਾ, ਸ੍ਰੀ ਗਣਪਤ ਭਾਈ ਵਸਾਵਾ, ਸ੍ਰੀ ਬਾਬੂ ਭਾਈ ਬੋਖਰੀਆ,ਸ੍ਰੀ ਸ਼ੰਕਰ ਭਾਈ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਸਾਥੀ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਆਦਿਵਾਸੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੋਹਰੀ ਭਾਈ ਸ੍ਰੀ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਭਾਭੌਰ, ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਵੱਲਭ ਭਾਈ, ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਸਾਥੀ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਾਠੌੜ ਜੀ, ਮੋਡਾਸਾ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵਨਿਤਾ ਬੇਨ, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਜੀਤੂ ਭਾਈ ਵਾਘਾਣੀ, ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਰਣਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਕੇ ਸੀ ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਕੱਠ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਭਰਾਵੇਂ ਅਤੇ ਭੈਣੋਂ, ਕਿਵੇਂ ਹੋ? ਮਜ਼ੇ ਵਿੱਚ?

ਅੱਜ ਮੈਂ ਮੌਡਾਸਾ ਵਿੱਚ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਹਾਂ, ਪਰ ਮੌਡਾਸਾ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ-ਜਾਣਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਮੌਡਾਸਾ ਵੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਨਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਬੱਸ ਰਾਹੀਂ ਮੌਡਾਸਾ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਮੌਢੇ ਉੱਤੇ ਥੈਲਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਮੌਡਾਸਾ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਟਿਕਾਣਾ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਰਾਜਾ ਭਾਈ ਦੇ ਘਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਇਹ ਵਨਿਤਾ ਪਹਿਲੀ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਇਹ ਵਨਿਤਾ ਮੌਡਾਸਾ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਮੁਖੀ ਹੈ, ਮੌਡਾਸਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਦੇ-ਕਦੇ ਸਕੂਟਰ ਉੱਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਮੌਡਾਸਾ ਆਉਣਾ-ਜਾਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਮੌਡਾਸਾ, ਮਾਲਸਰ, ਮੇਘਰਜ-ਪੂਰੇ ਰੂਟ ਉੱਤੇ ਫਿਰਦਾ ਸੀ। ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਜਨਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੀਣ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਸੁਭਾਗ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਹ ਵਿਸ਼ਾਲ ਯੋਜਨਾ ਮੂਰਤ ਰੂਪ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਪਾਣੀ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ `ਤੇ ਦੀਵਾਲੀ ਸਾਡਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਤਿਓਹਾਰ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਜਿੰਨੀਆਂ ਦੀਵਾਲੀਆਂ ਮਨਾਈਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਮੌਕਾ ਅੱਜ ਹੈ। ਅੱਜ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਿਸੇ ਪਾਈਪ ਲਾਈਨ, ਕਿਸੇ ਨਹਿਰ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਨਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਧਮਨੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਖੂਨ ਸੰਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਰੀਰ ਦੇ ਇਕ ਇਕ ਅੰਗ ਨੂੰ ਖੂਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰੀਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਪਾਣੀ ਜਾਂ ਜਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਪਾਣੀ ਜੀਵਨ ਹੈ, ਪਾਣ ਹਵਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਸਜੀਵਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਨਿਰਜੀਵਤਾ ਪਣਪਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਦ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਜਨਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਦ ਤੋਂ ਸਾਡੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਇਕਸੂਤਰਤਾ ਵਿਖਾਈ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਕੇਸ਼ੂਭਾਈ ਪਟੇਲ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਹੋਵੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਨੰਦੀਬੇਨ ਪਟੇਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵਿਜੈ ਭਾਈ ਰੂਪਾਣੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਮੈਨੂੰ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕਸੂਤਰਤਾ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇਗੀ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣੀਆਂ, ਤੁਸੀਂ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ, ਸਾਡੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਅੱਧੇ-ਅਧੂਰੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਸੁੱਟ ਕੇ ਚੋਣ ਜਿੱਤਣ ਦਾ ਰਾਹ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਇਆ।

ਇਕ ਜ਼ਮਾਨਾ ਸੀ। ਮਾਲਪੁਰ ਅਤੇ ਮੇਗਰਜ ਦੇ ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੋ, ਜ਼ਰਾ ਯਾਦ ਕਰੋ ਅਸੀਂ ਸਭ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਕਿਸ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਸੀ? ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸ ਸਮੱਸਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ? ਜਦੋਂ ਅਕਾਲ ਪੈਦਾ ਸੀ ਤਦ ਮਾਲਪੁਰ, ਮੇਘਰਜ ਖੇੜਬ੍ਰਹਮਾ, ਅੰਬਾਜੀ, ਦਾਂਤਾ ਤੱਕ, ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਟੁਕੜਾ ਦੇਂਦੇ ਸੀ, ਕੋਈ ਨੇਤਾ ਆਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਸੀ, ਕੋਈ ਮੰਤਰੀ ਆਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਟੁਕੜਾ ਫੜਾ ਦੇਂਦੇ ਸੀ। ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਮੰਗ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ? ਅਸੀਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਸਾਲ ਅਕਾਲ ਪਵੇ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦੇਣਾ, ਟੋਏ ਪੁੱਟ ਕੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਰਸਤਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਵਾ ਦੇਣਾ। ਅਤੇ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਵਿਛਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਉਹ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੰਮ ਗਿਣਾਉਂਦੀ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਪੰਚ ਗਾ-ਵਜਾ ਕੇ ਪੂਰੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਧਿਰ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦੇਣੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਅਕਾਲ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਧਿਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਖੁਦਾਈ ਕਰਵਾਈ, ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਰਾਹ ਤੇ ਵਿਛਾਇਆ। ਸਾਡੇ ਇੱਥੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣੀਆਂ ਅਤੇ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ? ਟੋਏ ਪੁੱਟੇ, ਮਿੱਟੀ ਕੱਢੀ ਅਤੇ ਰਾਹ `ਤੇ ਵਿਛਾਈ — ਇਸੇ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਕੰਮ ਕਿਹਾ, ਵਿਕਾਸ ਕਿਹਾ। ਇਸੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕਰਕੇ ਗੁਜਰਾਤ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

ਭਰਾਵੋ ਅਤੇ ਭੈਣੋਂ,

ਅੱਜ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਮਾਡਲ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਅੱਧ-ਅਧੂਰੇ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਟੀਚੇ ਨਾਲ ਨਤੀਜੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਇਸੇ ਕਾਰਣ ਅੱਜ ਗੁਜਰਾਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਮਾਡਲ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਮਲ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬਣਿਆ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇਵਾਂ, ਜਦੋਂ ਸਾਲਾਂ ਪਹਿਲੇ ਨਰਮਦਾ ਯੋਜਨਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮੁਹੱਈਆ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਖੇਤ ਨੂੰ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨੂੰ ਨਰਮਦਾ ਦਾ ਪਾਣੀ ਮਿਲੇਗਾ, ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਰਾ ਜਿੰਨਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਨਾਮੋਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਰਮਦਾ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਅਰਾਵਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਾਂ ਸਾਬਰਮਤੀ ਦੇ ਉਪਰ ਵੱਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਪਾਣੀ ਮਿਲੇਗਾ, ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਨਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਧਮਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਸੰਚਾਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨੀਕ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਕੌਨੇ ਕੌਨੇ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਲਗਾਤਾਰ ਵਹੇ, ਤਾਂ ਹੀ ਉਸਦਾ ਵਿਕਾਸ ਸੰਭਵ ਸੀ। ਉਸ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸੰਜੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਸੂਬੇ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਟ੍ਰੇਂਡ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਰ 15, 17 ਜਾਂ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਤਕਲੀਫ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਸਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਤਾ ਪਾਣੀ ਲਈ 3-5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਚੱਲ ਕੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦੀ ਸੀ — ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਤੁਸੀਂ ਨਾ ਵੇਖਿਆ ਹੋਵੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ 25-30 ਸਾਲ ਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਬਿਨਾਂ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੁੰਦੀ ਸੀ — ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ, ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਕਿਤਾ ਸ਼ਾਣ ਕਰਨ ਲਈ 5-7 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਸਕੂਲ ਜਾਣਾ ਪੈਦਾ ਸੀ। ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਦਿਨ ਬੱਸ ਆਉਂਦੀ ਸੀ, ਇਹ ਦਿਨ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਨੇ ਵੇਖੇ ਹੋਣਗੇ, ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। 15-17 ਸਾਲ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਨਹੀਂ ਕਿ ਦੁੱਖ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਸਮੱਸਿਆ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਹਨੇਰਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਬਿਨਾ ਸੜਕ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਦਿੱਕਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ? ਨੇੜੇ ਸਕੂਲ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਦਾ ਹੈ — ਇਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਾਕਿਫ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਡੇ ਬਜ਼ੂਰਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਜਾਣਨ ਪੀਤੀ ਵਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਤੇ ਸ਼ਹੀ ਸੀ ਸ਼ਹੀ ਹੈ। ਜਾਣ ਤਕ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਰ ਹੋ ਕਿਤਾ ਸਿਹਾ ਤੇ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਤੇ ਸ਼ਹੀ ਸ਼ਹੀ ਸ਼ਹੀ ਹੈ ਜਾਣ ਤੇ ਕਰਨਾ

ਭਰਾਵੋ ਅਤੇ ਭੈਣੋਂ,

ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਦੱਸੇ ਕਿ ਮਹੀ ਨਦੀ ਦਾ ਉਦੇ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ ਸੀ? ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸੱਤਾ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਹੀ ਨਦੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ? ਮਹੀ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਵਹਿ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਪਾਣੀ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਵਾਹਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਪਾਣੀ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਖ਼ਾਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਪੁੱਛਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਾਸਨ ਕਰਦੀ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਖਿਆਲ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਕਿ ਮਹੀ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਬਨਾਸ ਤੱਕ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ? ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕਰਕੇ 450 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬਾਈ ਦੀ ਸੁਜ਼ਲਾਮ ਸੁਫਲਾਮ ਯੋਜਨਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਕੋਰਟ ਕਚਹਿਰੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੀ ਦਇਆ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਰਮਦਾ ਯੋਜਨਾ ਅੱਜ ਜਾ ਕੇ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਲੀ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਸੀਨਾ ਵਹਾਉਣਾ ਪਿਆ ਹੈ।

ਭੈਣੋਂ ਅਤੇ ਭਰਾਵੋ,

ਸੁਜ਼ਲਾਮ ਸੁਫਲਾਮ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸਤਾਰਾਂ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਿੱਥੇ ਨਰਮਦਾ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪਹੁੰਚਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਸਤਾਰ, ਇਹ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਉਜਾੜ, ਵੀਰਾਨ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਸਤਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਿੱਲਤ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਇੱਕ ਫਸਲ ਲੈਣ ਲਈ ਈਸ਼ਵਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸਨ। ਉਹ ਚੰਗੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਲਈ ਈਸ਼ਵਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਅੱਜ ਸੁਜ਼ਲਾਮ ਸੁਫਲਾਮ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਉਹ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਸਾਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ 2 ਇੰਚ ਪਾਈਪ ਲਾਈਨ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਕਿੱਥੋਂ ਆਉਣਗੇ, ਇਹ ਸੌਚਣਾ ਪੈਦਾ ਸੀ, ਕਾਫੀ ਮੁਸ਼ੱਕਤ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਹਰ ਮੁਹੱਲੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਘਰ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ 25 ਸਾਲ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਜ਼ਰਾ ਸੋਚੋ, ਅਸੀਂ ਪੂਰੇ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਕੌਨੇ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪਾਈਪ ਲਾਈਨ ਵਿਛਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਪਾਈਪ ਏਨੀ ਵੱਡੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੂਤੀ ਕਾਰ ਲਿਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸੜਕ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਖੇਤ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਫਸਲ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਈਪ ਨੂੰ ਵਿਛਾਇਆ। ਕੈਨਾਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਲੈਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ ਪਰ ਅਸੀਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਰਚ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਤੀਰ ਨਾਲ ਦੋ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਵਿੰਨ੍ਹੇ — ਇੱਕ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਸੀਂ ਸਫਲ ਤਜਰਬਾ ਕੀਤਾ।

ਮਿੱਤਰੋ,

ਇਹ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਵੀ ਖੂਬੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਇੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਅਭਿਆਸ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਜਲ ਪ੍ਰਕਲਪ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਈ, ਪੰਪਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਿਵੇਂ ਹੋਇਆ, ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਏਨੀ ਉਚਾਈ ਉੱਤੇ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਏਨੀ ਦੂਰੀ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਕਿਵੇਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੰਪੂਰਨ ਤਕਨੀਕ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ — ਇਹ ਸਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤਦ ਜਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਕਿਵੇਂ ਚਮਤਕਾਰ ਕਰ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ।

55 ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਇਮਾਰਤ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਬਹੁ-ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਇਮਾਰਤ ਬਣੀ ਸੀ। ਲਾਲ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਕੋਲ ਇਹ ਇਮਾਰਤ ਬਣੀ ਸੀ। 10 ਜਾਂ 12 ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਪਿੰਡਾਂ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚੋਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੇ ਟੂਰ 'ਤੇ ਗਏ ਸੀ ਤਾਂ ਟੂਰ ਵਿੱਚ ਦੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਸਨ — ਇੱਕ ਕਾਂਕਰੀਆ ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਬਹੁ-ਮੰਜ਼ਿਲਾਸਰਕਾਰੀ ਭਵਨ। 10-12 ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਇਮਾਰਤ ਸਾਡੇ ਸਭ ਲਈ ਅਜੂਬਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਲਿਫਟ ਵੇਖੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਲਿਫ਼ਟ ਕਿਵੇਂ ਆਉਂਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਹੈਰਾਨੀ ਨਾਲ ਵੇਖਦੇ ਸੀ।

ਭਰਾਵੋ ਅਤੇ ਭੈਣੋਂ.

ਇਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੁਰਾਣੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਪਾਣੀ ਮੇਸ਼ਵੋ ਤੱਕ, ਮਾਝੂਮ ਤੱਕ ਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਤਰਕ ਤੱਕ — ਪਾਣੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹੁੰਚੇਗਾ ਨਹੀਂ, 55 ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਭਵਨ — ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਪਗੜੀ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਜਾਵੇ, ਟੋਪੀ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਜਾਵੇ,ਤਦ ਜਾ ਕੇ ਦਿਸੇ। 55 ਮੰਜ਼ਿਲਾਭਵਨ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਲਿਜਾਣ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਜ਼ਰਾ ਸੌਚੋ, ਪੂਰੀ ਨਦੀ ਨੂੰ 55 ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਭਵਨ ਦੀ ਉਚਾਈ ਤੱਕ ਲਿਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਰਾਵਲੀ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ 600 ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਰੁਪਏ- ਪੈਸੇ ਦੀ ਖੇਡ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਭਗੀਰਥ ਯਤਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਭਾਵ ਭੱਵਿਖ ਦੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੈ, ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਖੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੈ, ਗੁਜਰਾਤ ਦੀਆਂ ਮਾਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਲਈ 5-5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੱਕ ਪੈਦਲ ਜਾਣਾ ਨਾ ਪਵੇ, ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੁਰਸ਼ਾਰਥ ਹੈ। ਇਹ ਯਤਨ ਬੇਕਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਮਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਆਨੰਦੀਬੇਨ ਨੇ ਜਿਸ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ, ਵਿਜੈ ਭਾਈ ਨੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਮੈਨੂੰ ਅਰਾਵਲੀ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਲੋਕਾਰਪਣ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਜਾਂ ਮੌਕਾ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ।

ਸ਼ਾਮਲਾਜੀ ਦਾ ਪੁਨਰਨਿਰਮਾਣ ਹੋਇਆ। ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਇਹ ਸਿਆਮਸੁੰਦਰ ਸ਼ਾਮਲਾਜੀ ਮੇਰੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਵਤਰਿਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਹ ਮੰਦਰ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਮੇਰੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੇਰਾ ਇਹ ਕਾਲੀਆ ਰਾਜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ? ਜਵਾਬ ਦਿਓ, ਸ਼ਰਮਾਵੋ ਨਾ। ਮੇਰੇ ਆਦਿਵਾਸੀ ਭਰਾਵੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਾਂ ਪਤਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਾਮਲਾ ਜੀ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾਓ ਤਾਂ ਘੁੰਮਦੇ ਘੁੰਮਦੇ ਘੁੰਮਦੇ ਪੈਰ ਸੁੱਜ ਜਾਣ ਤਦ ਜਾ ਕੇ ਭਗਵਾਨ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੇਖੋ , ਸ਼ਾਮਲਾਜੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੰਦਰ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰ ਕੇ ਦਿਖਾਇਆ। ਸ਼ਾਮਲਾਜੀ ਵਿੱਚ ਭਗਵਾਨ ਤਾਂ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਬੈਠਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਾਂਧੀ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇਕ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਛਿਪਿਆ ਹੌਇਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਗੌਰਵ ਫਿਰ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ।

ਭਰਾਵੋ ਅਤੇ ਭੈਣੋਂ,

ਆਮ ਤੌਰ `ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਭਗਵਾਨ ਬੁੱਧ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਿਰਫ ਪੂਰਬੀ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਕੁਝ ਗਿਣੇ ਚੁਣੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਭਗਵਾਨ ਬੁੱਧ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੱਛਮੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੀ। ਪਰ ਜਦ ਸ਼ਾਮਲਾਜੀ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਦੇਵ ਕੀ ਮੌਰੀ ਵਿੱਚ ਉੱਤਖਨਨ ਹੋਇਆ, ਤਦ ਭਗਵਾਨ ਬੁੱਧ ਦੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ ਮਿਲੇ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਗਵਾਨ ਬੁੱਧ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਜਨਮ ਵਡਨਗਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਚੀਨੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਯੂਏਨਤਸੰਗ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਡਨਗਰ ਵਿੱਚ 10,000 ਬੋਧੀ ਭਿਕਸ਼ੂਆਂ ਲਈ ਹੋਸਟਲ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਚੀਨ ਗਿਆ ਸੀ, ਤੱਦ ਚੀਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਲੈ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਯੂਏਨਤਸੰਗ ਵਾਪਸ ਚੀਨ ਗਏ ਸਨ, ਤੱਦ ਚੀਨ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਸਨ। ਖਾਸ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਯੂਏਨਤਸੰਗ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਵਡਨਗਰ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਜਾ ਕੇ ਉਹ ਉਥੋਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇੱਥੇ ਇਕ ਅਜਾਇਬਘਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਦਿਖਾਇਆ। ਯੂਏਨਤਸੰਗ ਨੇ ਗੁਜਰਾਤ ਬਾਰੇ,ਵਡਨਗਰ ਬਾਰੇ ਜੋ ਕੁਝ ਚਾਈਨੀਜ਼ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤੀ। ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬੁੱਧ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਅਰਾਵਲੀ ਵਿੱਚ ਦੇਵ ਕੀ ਮੋਰੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਮੇਰਾ ਇੱਕ ਸੁਪਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇਵ ਕੀ ਮੋਰੀ ਵਿੱਚ, ਅਰਾਵਲੀ ਉੱਤੇ ਭਗਵਾਨ ਬੁੱਧ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਯਾਦਗਾਰ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ। ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਯਾਤਰੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਆਉਣ, ਇਹ ਮੇਰਾ ਸੁਪਨਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਜਨਤਾ ਦਾ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਸੁਪਨ ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰਾ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਵਾਂਗਾ।

ਭਰਾਵੋ ਅਤੇ ਭੈਣੋਂ,

ਇੱਥੇ ਮੌਡਾਸਾ ਦੇ ਬੱਸ ਪੋਰਟ ਦੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਦੀ ਵਿਧੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬੱਸ ਪੋਰਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਚਿੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਤਦ ਪੂਰੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਛਾ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਲੀਆਂ ਦੀ ਗੜਗੜਾਹਟ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਕਦੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਗਰੀਬ ਇਨਸਾਨ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਮੀਰ ਲੋਕ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਏਅਰਪੋਰਟ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹਨ। ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਏਅਰਪੋਰਟ ਬਹੁਤ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਸ ਬੱਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਉਸ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਸਭ ਪਾਸੇ ਕਚਰੇ ਦੇ ਢੇਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਗੰਦਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਦੀਵਾਰਾਂ ਪਿਚਕਾਰੀ ਨਾਲ ਲਾਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਸ਼ੌਚਾਲਯ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਦਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ। ਭਰਾਵੇਂ ਅਤੇ ਭੈਣੋਂ, ਗਰੀਬਾਂ ਲਈ ਇਹ ਸਹੂਲਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ? ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਰਾਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਤਿ ਆਧੁਨਿਕ ਬੱਸ ਪੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਅੱਜ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਕੌਨੇ ਕੌਨੇ ਤੋਂ ਲੋਕ ਦੇਖਣ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਏਅਰਪੋਰਟ ਤੋਂ ਵੀ ਬੱਸ ਪੋਰਟ ਵੱਡਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਚੰਗਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੁੰਦਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਾਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਗਰੀਬਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਪਯੋਗੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ — ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਭਰਾਵੋ ਅਤੇ ਭੈਣੋਂ,

ਅੱਜੇ ਇੱਥੇ ਏ ਪੀ ਐੱਮ ਸੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਭਵਨ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਨ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਯੋਜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੂਰ ਮਾਰਕੀਟ ਯਾਰਡ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਉਤਪਾਦਨ ਵੇਚਣਾ ਪੈਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਹੁਣ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਮਜਬੂਰੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਜਿਊਣ ਦੀ ਲੌੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਈ-ਨਾਮ- E-NAM (ਇਲੈਕਟ੍ਰੈਨਿਕ - ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਮਾਰਕੀਟ) ਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੀਆਂ 400 ਏ ਪੀ ਐੱਮ ਸੀ ਜੁੜੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਡਾਸਾ ਦੀ ਇੱਕ ਏਜੰਸੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਹੁਣ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੇ ਮੌਬਾਈਲ ਉੱਤੇ ਇਹਨਾਂ ਮਾਰਕੀਟਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਹੁਣ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਭਾਅ ਜਾਣ ਸਕੇਗਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਅ ਮਿਲੇ ਉੱਥੇ ਆਪਣੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਈ-ਨਾਮ ਨਾਂ ਦੇ ਇਸ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਅਧਾਰਤ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਸਮਾਨ, ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਬਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ — ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਨਾ। ਹੁਣ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੇ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿੱਕਰੀ ਬੰਗਾਲ, ਬਿਹਾਰ, ਕੋਚੀ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ — ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। ਹੁਣ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕਦੋਂ, ਕਿਥੇ ਅਤੇ ਕਿਸ ਭਾਅ ਤੇ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਇਹ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। ਇਹ ਕੰਮ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਰ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਕਲਤ ਕਰਨ ਦਾ, ਖੇਤੀ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਲਗਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਰ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ।

ਭਰਾਵੋ ਅਤੇ ਭੈਣੋਂ,

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਕ ਅਹਿਮ ਯੋਜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ — ਕਿਸਾਨ ਸੰਪਦਾ ਯੋਜਨਾ। ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਇੱਥੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਕਾਫੀ ਸਹੂਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਈ ਉਤਪਾਦਨ ਬੇਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫਲਾਂ ਵਗੈਰਾ ਦੀ ਉਮਰ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਸਮੇਂ ਉੱਤੇ ਗਾਹਕ ਤੱਕ ਨਾ ਪਹੁੰਚਣ ਤਾਂ ਵਿਗੜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਘਾਟਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੁਲ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਦਾ ਘਾਟਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਬੇਕਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਣ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨ ਸੰਪਦਾ ਯੋਜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨਾਂ ਦੇ ਕੀਮਤ ਵਾਧੇ, ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਲਈ, ਉਸ ਦੇ ਰੱਖ ਰਖਾਅ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੋਮਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਬੈਸਟ ਵਿੱਚੋਂ ਬੈਸਟ ਦੀ ਫਿਲਾਸਫੀ ਸਾਡੇ ਕਿਸਾਨ ਸੰਪਦਾ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਧੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਬੇਕਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਵੰਬਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਾ ਐਗਰੋ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਦਾ ਵੱਡਾ ਗਲਬਲ ਈਵੈਂਟ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਕੇ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰੇਂਡ ਕਰਨ ਦਾ ਮਹਾਅਭਿਆਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੈ।

ਭਰਾਵੋ ਅਤੇ ਭੈਣੋਂ,

ਅਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਫਸਲ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਯੋਜਨਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਕਿਸਾਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਈ ਫਸਲ ਬੀਮੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਬੈਂਕਾਂ ਨਾਲ ਕਰਜ਼ੇ ਲਈ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਦਰਅਸਲ ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਬੈਂਕ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਘੱਟ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਫਸਲ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ 100 ਰੁਪਏ ਦੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ 2 ਤੋਂ 5 ਰੁਪਏ ਚੁਕਾਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਬਾਕੀ ਰਕਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਚੁਕਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਬੀਮੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਹੁਣ ਹਰ ਪਿੰਡ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ 5 ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਰਿਸ਼ ਨਾ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਬੀਮੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਨਗੇ — ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਭਰ ਜਾਣ ਨਾਲ ਫਸਲ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬੀਮਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਜੂਨ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਬਾਰਿਸ਼ ਨਾ ਹੋਈ ਤਾਂ? ਬੀਮਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਜੂਨ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਬਾਰਿਸ਼ ਨਾ ਹੋਈ ਤਾਂ? ਜੁਲਾਈ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ ਬਾਰਿਸ਼ ਨਾ ਹੋਈ ਤਾਂ? ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਫਸਲ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਈਸ਼ਵਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਬਾਰਿਸ਼ ਨਾ ਹੋਈ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚੋਂ ਲਘਤਮ ਆਵਕ ਦੇਣ ਦੀ ਬੀਮੇ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਾਰਿਸ਼ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬੀਮਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਫਸਲ ਵਿਗੜ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬੀਮਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਬਰਫਬਾਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬੀਮਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਫਸਲ ਦਾ ਢੇਰ ਲੱਗਾ ਹੋਵੇ, ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਅਨਾਜ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਰਿਸ਼, ਹਨੇਰੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਕਾਰਣ ਫਸਲ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਫਸਲ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਅਸੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਸੀ।

ਭਰਾਵੋ ਅਤੇ ਭੈਣੋਂ,

ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਫਸਲ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜਿੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲਾਭ ਲਓਗੇ ਓਨੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਧੇਗੀ।

ਭਰਾਵੋ ਅਤੇ ਭੈਣੋਂ.

ਮਿੱਤਰੋ,

ਸਾਲ 2022 ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਆਪਣੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੀ 75ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮਨਾਵੇਗਾ। ਸਾਲ 2003 ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ 5 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੁੱਗਣੀ ਕਰਾਂਗੇ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਹ ਕਰ ਦਿਖਾਇਆ ਅਤੇ ਅੱਜ ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਲ 2022 ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੀ 75ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਉੱਤੇ, ਜਿਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲਾਲ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਨੇ 'ਜੈ ਜਵਾਨ ਜੈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਮੰਤਰ ਉਚਾਰਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੁੱਗਣੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬੀਜ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਜ਼ਾਰ ਤੱਕ ਇੱਕ ਚੇਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਕੇ ਸਾਲ 2022 ਤੱਕ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੁੱਗਣੀ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਮਹਾਅਭਿਆਨ ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਜ ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ, ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੇ ਮਹਾਅਭਿਆਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਨਰਮਦਾ ਦਾ ਪਾਣੀ 55 ਮੰਜ਼ਿਲਾਇਮਾਰਤ ਜਿੰਨੀ ਉਚਾਈ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਪੂਰੇ ਅਰਾਵਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਕੰਮ ਗੁਜਰਾਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਕੰਮ, ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸੂਖੀ, ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀਆਂ ਮਾਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਦਿਵਾਉਣ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ, ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ — ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਈਵਾਲ ਹੋਣ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ, ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਆਉਣ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਦਿੱਤਾ, ਤੁਹਾਡਾ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ — ਇਸ ਉੱਤੇ ਮੈਂ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ, ਮੇਰੇ ਮੋਡਾਸਾ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ, ਮੇਰੇ ਮਾਲਪੁਰ, ਮੇਘਰਜ, ਬਾਇਡ, ਭੀਲੜਾ ਅਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸ਼ੁਭ ਕਾਮਨਾ ਦੇਂਦਾ ਹਾਂ।

ਰਿਕਾ ਦੇ ਵਸ਼ਹਾਕ, ਹੈ ਸੇ ਸ਼ੌਕ ਕਰਮੁਹ, ਵਿਵੇਂ ਹਰ।
ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਮੁੱਠੀ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਬੋਲੋ, ਮੈਂ ਕਹਾਂਗਾ ਨਰਮਦੇ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋਗੇ ਸਰਵਦੇ।
ਨਰਮਦੇ ਸਰਵਦੇ
ਨਰਮਦਾ ਮਈਆ ਸਾਡੇ ਘਰ ਆਈ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਰਮਦਾ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਿਜ਼ਾਜ਼ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਨਰਮਦੇ ਸਰਵਦੇ ਨਰਮਦੇ ਸਰਵਦੇ ਨਰਮਦੇ ਸਰਵਦੇ

ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ। *** (Release ID: 1499763) Visitor Counter : 2

f

in